

Lífeyrissjóður
Rangæinga

Ársreikningur 2017

Lífeyrissjóður Rangæinga
Suðurlandsvegi 3
850 Hella

Kennitala: 660472-0299

EFNISYFIRLIT

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	2
Áritun óháðs endurskoðanda.....	3
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	5
Efnahagsreikningur.....	6
Yfirlit um sjóðstreymi.....	7
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	8
Skýringar.....	9
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	25
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	27
Fjárfestingarstefna Lifeyrissjóðs Rangæinga 2018 - Útdráttur.....	28
Stjórnarháttayfirlýsing.....	29

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Meginstarfsemi sjóðsins

Lífeyrissjóður Rangæinga starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrissréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Meginstarfsemi sjóðsins felst í rekstri samtryggingasjóðs. Sjóðurinn er aðili að "Samkomulagi um skiptingu örorkuhættu lífeyrissjóða" sem Landsbankinn hf. hefur umsjón með. Tilgangur þessa samkomulags er að uppfylla ákvæði framangreindra laga um áhættudreifingu hjá sjóðnum og tekur mið af fjölda sjóðfélaga sem þarf að lágmargki vera 800 samkvæmt lögum. Fjöldi sjóðfélaga hjá sjóðnum hefur um nokkura ára skeið verið hærri en lágmargkið, stjórn hefur þó metið það svo að rétt sé að viðhalda aðild að samkomulaginu. Þann 1. júlí 2017 tók gildi heimild til launþega á samningssviði ASÍ og SA um að ráðstafa hluta af iðgjaldi í lífeyrissjóð til öflunar réttinda í séreign, nánar tiltekið tilgreinda séreign til auðkenningar. Stjórn Lífeyrissjóðs Rangæinga gerði samstarfssamning við Frjálsa lífeyrissjóðinn um að þjónusta þá sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Rangæinga sem kjósa að ráðstafa hluta iðgjalds í tilgreinda séreign.

Starfsemin á árinu

Alls greiddu að meðaltali 999 sjóðfélagar iðgjöld til sjóðsins á árinu. Iðgjöld námu alls um 627,8 milljónum kr. og hækkuðu um 19,7% frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu um 279,9 milljónum kr. og hækkuðu um 10,4% frá fyrra ári. Lífeyrisþegar voru 676 að meðaltali á árinu og í árslok 2017 áttu 10.478 sjóðfélagar réttindi í sjóðnum. Þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 5,9 milljónum kr. á árinu 2017.

Raunávöxtun á eignum lífeyrissjóðsins var 5,71% á árinu samanborið við 0,07% raunávöxtun 2016 og miðað við samræmda matsaðferð. Eignir sjóðsins í erlendri mynt hafa aukist nokkuð á árinu og eru nú 11,28% af heildareignum sjóðsins, en voru 8,34% á árinu 2016. Gjaldeyrishöftum hefur nú verið aflétt og hefur stjórn markað þá stefnu að auka vægi erlendra eigna í sínu eignasafni með jöfnum skrefum.

Eignasafn sjóðsins stendur traustum fótum. Verðbréfaeign sjóðsins er að mestu í skuldabréfum með ábyrgð ríkisins, í dreifðu safni innlendra og erlendra hlutabréfa og í innlánum.

Það er álit stjórnar sjóðsins að allar upplýsingar, sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu hans í árslok, rekstrararárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Hrein eign

Hrein eign sjóðsins nam í árslok 2017 11.234,7 milljónum kr. og hefur hækkað á árinu úr 10.111,4 milljónum kr. eða um 1.123,3 milljónir kr.

Fjárhagsleg áhættustjórnun

Lífeyrissjóður Rangæinga hefur gert samning við Arion banka og tók hann við umsjón og eignastýringu sjóðsins í árslok 2012. Árið 2017 er því fimmtra heila starfsárið í rekstri sjóðsins undir þessum formerkjum. Enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu. Framkvæmdastjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banka. Arion banki leitast við að annast ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmustum hætti og virkri eignastýringu. Stjórn sjóðsins hefur haft eftirlit með ráðstöfun eigna sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrissréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktir sjóðsins og starfsreglur stjórnar.

Ársreikningurinn er í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í ársreikningi þessum er miðað við þá meginreglu að eignir sjóðsins skuli metnar á gangvirði. Framsetning upplýsinga í ársreikningnum er sömuleiðis í samræmi við reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Stjórn hefur útbúið stjórnarháttayfirlýsingu fyrir árið 2017 sem er birt hér aftar í ársreikningnum en henni er ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og uppfylla kröfur í reglum um ársreikninga lífeyrissjóða. Sömuleiðis, í samræmi við lög um ársreikninga, birtir sjóðurinn ófjárhagslegar upplýsingar hér aftar í ársreikningnum.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs Rangæinga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Hellu, 24. apríl 2018

Í stjórn Lífeyrissjóðs Rangæinga

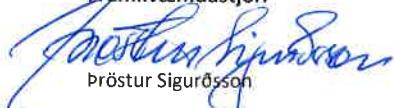

Guðrún Elin Pálsdóttir, stjórnarformaður

Helmir Hafsteinsson

Óskar Pálsson

Eyðís Þ. Indriðadóttir

Framkvæmdastjóri

Þorsteinur Þ. Þorsteinsson
Pröstur Sigurðsson

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs Rangæinga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs Rangæinga fyrir árið 2017. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign lífeyrissjóðsins á árinu 2017, efnahag hans 31. desember 2017 og breytingu á handbæru fé á árinu 2017 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Lífeyrissjóði Rangæinga í samræmi við settar síðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar, ófjárhagslegar upplýsingar, fjárfestingarstefnu og stjórnarháttayfirlýsingu.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þarfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Lífeyrissjóðs Rangæinga. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatökum notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötvu ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötvu ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaðerðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef súlikar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbryggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulegra annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglina um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Kópavogi, 24. apríl 2018

Deloitte ehf.

Pálína Árnadóttir

Löggiltur endurskoðandi

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2017

	Skýr.	2017	2016
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		181.343	160.747
Iðgjöld launagreiðenda		419.520	342.093
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(743)	(2.842)
		600.120	499.998
Sérstök aukaframlög	2.1	27.673	24.468
		627.793	524.466
Lífeyrir	1.5;3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	275.083	244.015
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	4.513	4.199
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	838	1.291
Tryggingakostnaður	3.4	(551)	4.071
		279.883	253.576
Hreinar fjárfestingartekjur	1.6;4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	170.939	(63.327)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3-4	633.829	283.733
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		0	2.040
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		10.113	9.371
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		18.799	30.670
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		2.888	2.773
Ýmsar fjárfestingartekjur		5.610	6.020
Fjárfestingargjöld	4.5-7	(37.237)	(33.644)
		804.941	237.636
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.7;5	29.567	26.409
		29.567	26.409
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		1.123.284	482.117
Hrein eign frá fyrra ári		10.111.389	9.629.272
Hrein eign til greiðslu lífeyris		11.234.673	10.111.389

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2017

	Skýr.	31.12.2017	31.12.2016
Eignir			
Fjárfestingar	1.8;6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	3.220.392	3.086.391
Skuldabréf	6.2	7.233.712	6.288.408
Afleiðusamningar		0	0
Bundnar bankainnstæður		265.524	255.411
		<u>10.719.628</u>	<u>9.630.210</u>
Kröfur	1.9;7		
Kröfur á launagreiðendur		70.381	60.993
Aðrar kröfur	7.1	9.820	7.219
		<u>80.201</u>	<u>68.212</u>
Ýmsar eignir	1.10;8		
Varanlegir rekstrarfjármunir	8.1	210	257
		<u>210</u>	<u>257</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.11	469.993	450.081
		<u>11.270.032</u>	<u>10.148.760</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.12		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		31.189	27.957
Aðrar skuldir		4.170	9.414
		<u>35.359</u>	<u>37.371</u>
		Skuldir samtals	35.359
		<u>35.359</u>	<u>37.371</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		11.234.673	10.111.389
Skuldbindingar utan efnahags	9.5		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2017

	Skýr.	2017	2016
Inngreiðslur			
Iðgjöld		612.350	524.990
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		12.355	32.076
Aðrar inngreiðslur		16.780	19.401
		<u>641.485</u>	<u>576.467</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	3	279.575	249.351
Rekstrarkostnaður	5	28.385	26.258
Aðrar útgreiðslur		44.843	38.448
		<u>352.803</u>	<u>314.057</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		<u>288.682</u>	<u>262.410</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		64.036	23.182
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(1.718.007)	(1.074.206)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		1.691.778	609.155
Afborganir höfuðstóls- og vaxta skuldabréfa		530.128	470.791
Keypt skuldabréf		(1.302.625)	(1.548.904)
Seld skuldabréf		469.586	921.027
Ný bundin innlán		(10.113)	(18.555)
		<u>(275.217)</u>	<u>(617.510)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		13.465	(355.100)
Gengismunur af handbæru fé		6.447	(1.404)
Handbært fé í upphafi árs		<u>450.081</u>	<u>806.585</u>
Handbært fé í lok árs		<u>469.993</u>	<u>450.081</u>

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2017

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

	Skýr	31.12.2017		
	9.1	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		11.234.673	0	11.234.673
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(651.949)	0	(651.949)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		(20.826)	0	(20.826)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(719.633)	0	(719.633)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(218.658)	(415.764)	(634.422)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	10.208.873	10.208.873
Eignir samtals		9.623.607	9.793.109	19.416.716
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		8.546.787	7.196.039	15.742.826
Örorkulífeyrir		1.330.238	1.830.362	3.160.600
Makalífeyrir		488.267	357.984	846.251
Barnalífeyrir		10.640	135.933	146.573
Skuldbindingar samtals		10.375.932	9.520.318	19.896.250
Eignir umfram skuldbindingar		(752.325)	272.791	(479.534)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(7,3%)	2,9%	(2,4%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársþyrjun		(8,0%)	0,4%	(4,1%)
<hr/>				
		31.12.2016		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		10.111.389	0	10.111.389
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(252.944)	0	(252.944)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		(20.933)	0	(20.933)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(708.247)	0	(708.247)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(237.967)	(409.559)	(647.526)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	8.536.318	8.536.318
Eignir samtals		8.891.298	8.126.759	17.018.057
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		7.993.717	6.093.657	14.087.374
Örorkulífeyrir		1.175.711	1.569.587	2.745.298
Makalífeyrir		479.860	302.454	782.314
Barnalífeyrir		11.698	125.261	136.959
Skuldbindingar samtals		9.660.986	8.090.959	17.751.945
Eignir umfram skuldbindingar		(769.688)	35.800	(733.888)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(8,0%)	0,4%	(4,1%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársþyrjun		(3,8%)	0,8%	(1,8%)

SKÝRINGAR

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframloð.

1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Auk þess fellur hér undir beinn kostnaður vegna örorkulífeyrisúskurða og gjalds til starfsendurhæfingarsjóðs.

1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreknuð yfir íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.5 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökubóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð, ef við á, varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknar til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins í samræmi við rekstrarsamning þar um. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi.

1.7 Rekstrarkostnaður

Undir þennan lið fellur allur kostnaður vegna reksturs sjóðsins, annar en þóknar til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins sem færður er meðal fjárfestingargjálða. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

SKÝRINGAR

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa á reikningsskiladegi.

e) Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru þau innlán sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærslan er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.10 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Varanlegir rekstrarfjármunir samanstanda af skrifstofuáhöldum og tölvubúnaði. Afskriftir skrifstofuáhalda og tölvubúnaðar eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshlut af stofnverði.

Skrifstofuáhöld.....	10%
Tölvubúnaður.....	20%

1.11 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

1.12 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

1.13 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok árs var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2017	2016	31.12.2017	31.12.2016
Evra.....	EUR	120,20	133,22	124,70	118,80
Bandaríkjadollar.....	USD	106,53	120,39	104,17	112,55
Dóansk króna.....	DKK	16,16	17,89	16,75	15,98
Breskt pund.....	GBP	137,12	163,41	140,64	138,57

1.14 Áhættustjórnun

Lifeyrissjóður Rangæinga hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttar. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 10.

SKÝRINGAR

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2017	2016
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	27.673	24.468
	<u>27.673</u>	<u>24.468</u>

3. LÍFEYRIR

3.1 Lifeyrir greinist þannig:

	2017	2016
Ellilifeyrir	192.526	185.329
Örorkulifeyrir	69.662	49.111
Makalifeyrir	8.182	6.860
Barnalifeyrir	4.713	2.715
	<u>275.083</u>	<u>244.015</u>
Uppgjör samkvæmt örorkusamkomulagi lifeyrissjóða	(551)	4.071
	<u>274.532</u>	<u>248.086</u>

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2017	2016
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	4.513	4.199
	<u>4.513</u>	<u>4.199</u>

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lifeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiddu til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgaldsstofni vegna ársins 2017. Gjaldið lækkaði frá og með 1. janúar 2016 úr 0,13% af iðgaldsstofni.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulifeyris

	2017	2016
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	838	1.291
	<u>838</u>	<u>1.291</u>

3.4 Tryggingakostnaður

Sjóðurinn er aðili að samkomulagi sem íslenski lifeyrissjóðurinn, Eftirlaunajóður FÍA, Lifeyrissjóður Rangæinga og Lifeyrissjóður Tannlæknafélags Íslands gerðu sín á milli í desember 2006 um skiptingu örorkuáhættu lifeyrissjóða. Vegna þessa hefur sjóðurinn gjaldfært/tekjfært hjá sér á árinu 2017.

	2017	2016
Gjaldfært vegna örorkusamkomulags lifeyrissjóða	(551)	4.071
	<u>(551)</u>	<u>4.071</u>

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum geinast þannig:

	2017	2016
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	113.113	(11.495)
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(942)	(73.314)
Arður af hlutabréfum	58.768	21.482
	<u>170.939</u>	<u>(63.327)</u>

SKÝRINGAR

4.2 Hreinar tekjur (gjöld) af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismun af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörsársins.

	2017	2016
ÍS 15	(29.758)	(92.415)
Ríkisverðbréfajóður - Langur	48.892	26.576
SSgA World IDX EQ-I -USD	39.604	19.924
Stefnir - Lausafjársjóður II	9.492	9.080
JPMorgan Liquidity Fuinds	1.050	211
SSgA World IDX EQ-I -EUR	8.388	0
Reitir fasteignafélag hf	(8.337)	13.477
Kaupthing IS5	(11.442)	0
Alþjóðlegur hlutabréfajóður	6.151	(22.142)
Katla Fund Global Value	11.854	1.738
Wellington Global Equity Research A	14.563	492
Suðurlandsbraut 1-3 ehf.	(13)	0
Marel hf.	11.530	(1.715)
KMS - Global Equity EUR	(2.595)	7.551
ST1	3.544	618
Vátryggingafélag Íslands	13.998	1.121
JPMF Euro Liquidity Fund	(714)	(334)
FSÍ Framtakssjóður Íslands slhf.	28.429	0
Icelandair Group hf	(23.394)	(33.210)
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	(1.462)	2.646
Önnur félög og sjóðir	(6.667)	54.887
	<u>113.113</u>	<u>(11.495)</u>

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði.

	Gangvirðis-munur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2017	Samtals 2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	452.218	(3.428)	0	448.790	203.417
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	103.411	0	0	103.411	51.466
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	38.978	0	0	38.978	25.876
Önnur verðbréf	54.027	(11.377)	0	42.650	2.974
	<u>648.634</u>	<u>(14.805)</u>	<u>0</u>	<u>633.829</u>	<u>283.733</u>

4.4 Breyting á niðurfærslu greinist þannig:

Engin breyting er á varúðarniðurfærslu og endanlegum afskriftum í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris vegna ársins 2017. Sama á við um samanburðarárið 2016.

Aðferð við útreikning niðurfærslu verðbréfaeignar tekur mið af sértækri niðurfærslu eigna með tapsáhættu.

SKÝRINGAR

4.5 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

Fjárfestingargjöld 2017	Bein fjárf.gjöld	Átæluð og		Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
		reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals		
Innlendir verðbréfasjóðir	0	5.890	5.890	691.153	0,9%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	9.576	9.576	953.803	1,0%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	0	7.000	7.000	291.239	2,4%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	3.686	3.686	778.850	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	160	160	18.162	0,9%
Vörsluþóknun	2.825	0	2.825		
Umsýsluþóknun	33.550	0	33.550		
Miðlunarþóknanir	955	0	955		
Önnur fjárfestingargjöld	(93)	0	(93)		
	37.237	26.312	63.549	2.733.207	

Fjárfestingargjöld 2016	Bein fjárf.gjöld	Átæluð og		Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
		reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals		
Innlendir verðbréfasjóðir	0	8.130	8.130	817.550	1,0%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	10.243	10.243	978.835	1,0%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	0	3.979	3.979	214.177	1,9%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	2.389	2.389	452.930	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	143	143	21.419	0,7%
Vörsluþóknun	2.604	0	2.604		
Umsýsluþóknun	30.219	0	30.219		
Miðlunarþóknanir	545	0	545		
Kostnaður vegna fullnustueigna	0	0	0		
Önnur fjárfestingargjöld	276	0	276		
	33.644	24.884	58.528	2.484.911	

4.6 Þóknun til rekstraraðila

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins á árinu 2017 nam 47,6 milljónum kr. og er hún í samræmi við rekstrarsamning þar um. Umsýsluþóknun nam 44,8 milljónum kr. eða 0,42% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörluþóknun 2,8 milljónum kr. Umsýsluþóknunin er gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 33,6 milljónir kr. og meðal rekstrarkostnaðar 11,2 milljónir kr. Vörsluþóknunin er að fullu gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Önnur fjárfestingargjöld voru 0,8 milljónir kr. og fjárfestingargjöld alls 37,2 milljónir kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins var 18,4 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 29,6 milljónir kr.

Þóknun til rekstraraðila fyrir umsjón og starfrækslu sjóðsins á árinu 2016 nam 42,9 milljónum kr. og er hún í samræmi við rekstrarsamning þar um. Umsýsluþóknun nam 40,3 milljónum kr. eða 0,41% af meðalstöðu hreinnar eignar sjóðsins og vörluþóknun 2,6 milljónum kr. Umsýsluþóknunin er gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda 30,2 milljónir kr. og meðal rekstrarkostnaðar 10,1 milljónir kr. Vörsluþóknunin er að fullu gjaldfærð á meðal fjárfestingargjalda. Laun starfsmanna rekstraraðila sem bera ábyrgð á daglegum rekstri og eignastýringu sjóðsins og þóknun vegna innri endurskoðunar eru innifalin í umsýsluþóknun sem er greidd til rekstraraðila samkvæmt samningi. Önnur fjárfestingargjöld voru 0,8 milljónir kr. og fjárfestingargjöld alls 33,6 milljónir kr. Annar rekstrarkostnaður sjóðsins var 16,3 milljónir kr. og rekstrarkostnaður alls 26,4 milljónir kr.

SKÝRINGAR

4.7 Áætluð umsýslubóknun sjóða sem Lifeyrissjóður Rangæinga hefur fjárfest í

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í árinu 2017 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hins vegar hjá fagfjárfestasjóðum sem eru á lista frá Fjármálaeftirlitinu dags. 6. mars 2018. Áætlaður kostnaður sjóðanna er umsýslubóknun þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er innifalinn í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lifeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lifeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lifeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2017	2016
Laun og launatengd gjöld	6.864	6.068
Kostnaður vegna tryggingastærðfræðings	2.556	2.958
Lögfræðikostnaður	59	101
Endurskoðun	2.951	2.211
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	2.858	2.562
Húsnæðiskostnaður	47	60
Umsýslubóknun til Arion banka hf.	11.183	10.073
Annar rekstrarkostnaður	3.049	2.376
	29.567	26.409

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2017	2016
Eydís Þorbjörg Indriðadóttir	1.123	1.199
Óskar Pálsson	1.543	1.287
Guðrún Elín Pálsdóttir	1.312	1.005
Árni Þorgilsson	316	287
Guðmundur Einarsson	377	288
Heimir Hafsteinsson	957	525
Drífa Hjartardóttir	142	0
Ólafia B Ásbjörnsdóttir	65	0
Pétur Magnússon	65	0
Már Guðnason	0	535
Sigurður Sigurðsson	0	187
	5.900	5.313

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig (með vsk.):

	2017	2016
Endurskoðun og önnur staðfestingarvinna	2.951	1.653
Önnur þjónusta	0	558
	2.951	2.211

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig (með vsk.):

	2017	2016
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	818	992
Önnur þjónusta	2.542	3.224
	3.360	4.216

Innri úttekt á sjóðnum var framkvæmd af innri endurskoðun Arion banka hf., þóknun til innri endurskoðunar er hluti af umsýslukostnaði sem er greidd til Arion banka hf. samkvæmt samningi.

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2017			31.12.2016		
	Gangvirði	Eignar-hlutur	Kostnaðar-verð	Gangvirði	Eignar-hlutur	Kostnaðar-verð
Skráð innlend hlutabréf						
Marel hf	76.228	0,03%	65.862	40.338	0,02%	41.453
Skeljungur hf	29.710	0,21%	30.072	20.212	0,14%	20.600
Tryggingamiðstöðin hf	7.980	0,04%	5.564	6.762	0,03%	5.238
Vátryggingafélag Íslands hf	69.273	0,27%	54.545	36.135	0,17%	33.852
Icelandair Group hf	16.889	0,02%	29.443	62.370	0,05%	80.099
Iceland Seafood International hf	10.254	0,12%	8.532	7.853	0,12%	8.532
Skipti hf	26.070	0,07%	24.042	5.025	0,02%	4.554
Sjóvá-Almennar tryggingar hf	49.953	0,20%	48.956	17.034	0,07%	13.950
Reitir fasteignafélag hf	110.729	0,18%	71.254	130.091	0,19%	76.998
Eimskip Ísland ehf	15.007	0,03%	15.896	0	0,00%	0
Hagar hf	8.938	0,02%	13.132	0	0,00%	0
Reginn hf, eignarhaldsf. Landsbankans	5.342	0,01%	5.413	0	0,00%	0
	<u>426.373</u>		<u>372.711</u>	<u>325.820</u>		<u>285.276</u>

Óskráð innlend hlutabréf

	20.601	0,80%	24.272	22.015	0,79%	24.272
SF VI slhf	22.298	0,43%	27.106	24.157	0,43%	27.106
Bakkastakkur slhf	12.965	0,49%	12.965	12.965	0,49%	12.965
Innviðir fjárfestingar slhf	2.500	0,98%	2.500	2.500	0,98%	2.500
SÍA III slhf	7.367	0,39%	14.593	1.060	0,39%	1.557
Horn III slhf	33.463	0,52%	40.400	20.000	0,50%	20.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf ...	26.808	0,46%	21.653	11.747	0,46%	11.747
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf	7.500	2,75%	7.500	7.500	2,75%	7.500
Reiknistofa lífeyrissjóða	1.332	0,65%	718	1.332	0,65%	718
Suðurlandsvegur 1-3 hf	68.025	11,71%	68.025	56.337	10,23%	51.766
FSÍ Framtakssjóður Íslands slhf.	29.571	0,46%	68.026	51.449	0,58%	54.902
Stoðir hf	2.967	0,02%	2.977	3.920	0,02%	2.977
um verðbréfaþing ehf	18	0,24%	18	18	0,24%	18
FSÍ Framtakssjóður Íslands GP ehf.	42	0,59%	42	42	0,59%	42
Veðskuld II slhf	18	0,43%	38.265	40.381	0,43%	38.264
Glitnir HoldCo ehf. A-hlutir	1	0,00%	1	1	0,00%	1
Alda Credit Fund II slhf	8.000	0,55%	8.000	0	0,00%	0
TFII slhf.	16.097	2,09%	16.097	0	0,00%	0
IEI slhf.	0	0,00%	0	35	0,58%	41
	<u>259.573</u>		<u>353.158</u>	<u>255.459</u>		<u>256.376</u>

Skráð erlend hlutabréf

BankNordik P/F	<u>24.696</u>	0,14%	<u>33.471</u>	<u>33.798</u>	0,16%	<u>37.561</u>
Hlutabréf samtals	<u>710.642</u>		<u>759.340</u>	<u>615.077</u>		<u>579.213</u>

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2017			31.12.2016		
	Gangvirði	Eignar-hlutur	Kostnaðar-verð	Gangvirði	Eignar-hlutur	Kostnaðar-verð
Innlend hlutdeildarskírteini						
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn I	617	0,31%	272	307	0,31%	272
ST1	65.091	2,09%	60.930	40.618	2,09%	40.000
Alþjóða Fasteignasjóðurinn	10.603	0,88%	15.929	19.275	0,88%	31.523
Ríkisverðbréfasjóður - millilangur	17.289	0,11%	13.670	28.660	0,17%	24.089
Ríkisverðbréfasjóður - Langur	581.668	4,60%	442.911	539.977	4,09%	446.003
ÍS 15	557.166	2,15%	422.902	786.925	1,94%	533.473
Stefnir - Lausafjársjóður II	74.343	0,22%	73.849	231.763	0,55%	229.395
Landsbréf - LEQ verðbréfasjóður	5.378	0,25%	5.667	5.516	0,18%	5.667
VIB, Sjodur 1	211	0,80%	66	473	0,83%	164
Montanaro European Smaller Companies Fund	19.894	0,03%	18.326	0	0,00%	0
ÍS 5	208.558	2,08%	220.000	0	0,00%	0
ALDA Equity Opportunity Fund	0	0,00%	0	11.224	0,49%	8.000
Landsbanki Global Equity Fund	0	0,00%	0	29.963	1,18%	27.449
ÍV - Alþjóðlegur hlutabréfasjóður	0	0,00%	0	188.984	9,11%	168.930
BRIK sjóðurinn	0	0,00%	0	35.618	17,21%	29.218
	<u>1.540.818</u>		<u>1.274.522</u>	<u>1.919.303</u>		<u>1.544.183</u>
Erlend hlutdeildarskírteini						
Artemis MASTER SPV - USD Shares	14	0,07%	566	23	0,07%	566
Katla Fund Global Value	146.811	0,58%	104.816	15.852	0,15%	13.366
Wellington Global Equity Research A	103.445	0,23%	94.318	37.901	0,13%	39.098
KMS - Global Equity EUR	0	0,00%	0	109.044	0,88%	87.491
JPMF Euro Liquidity Fund	0	0,00%	0	104.331	0,01%	121.496
JPMorgan Sterling Gilt Liquidity Fund A ...	0	0,00%	0	18.335	0,05%	18.679
Stryx World Growth USD I	43.513	0,12%	39.470	14.546	0,04%	15.618
JPMorgan Liquidity Fuinds	155.180	0,00%	160.963	116.365	0,00%	118.277
SSgA World IDX EQ-I -USD	222.343	0,05%	195.186	135.614	0,04%	135.248
SSgA World IDX EQ-I -EUR	255.362	0,06%	232.543	0	0,00%	0
Fidelity Funds - Inst Emerging Markets Eq USD	21.526	0,02%	18.396	0	0,00%	0
Capital Group New Perspective Fund - LUX (USD)	20.738	0,01%	20.766	0	0,00%	0
	<u>968.932</u>		<u>867.024</u>	<u>552.011</u>		<u>549.839</u>
Hlutdeildarskírteini samtals	<u>2.509.750</u>		<u>2.141.546</u>	<u>2.471.314</u>		<u>2.094.022</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals	<u>3.220.392</u>		<u>2.900.886</u>	<u>3.086.391</u>		<u>2.673.235</u>

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.509.342	4.316.817
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	1.527.333	1.086.193
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	372.263	351.452
Önnur verðbréf	824.774	533.946
	<u>7.233.712</u>	<u>6.288.408</u>

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:	31.12.2017	31.12.2016
ISK	9.510.437	8.827.237
EUR	432.671	248.503
USD	743.526	492.249
DKK	24.696	33.798
GBP	8.298	28.423
	<u>10.719.628</u>	<u>9.630.210</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:	31.12.2017	31.12.2016
Eignir í íslenskum krónum	88,72%	91,66%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	11,28%	8,34%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í árslok 2017	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals	Gangvirði
			31.12.2017	31.12.2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.122.796	97.596	3.220.392	3.286.477
Skuldabréf	7.233.712	0	7.233.712	7.233.712
Bundnar bankainnstæður	265.524	0	265.524	265.524
	<u>10.622.032</u>	<u>97.596</u>	<u>10.719.628</u>	<u>10.785.713</u>

Fjárfestingar í árslok 2016	Gangvirði	Kostnaðarverð	Samtals	Gangvirði
			31.12.2016	31.12.2016
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	2.978.604	107.787	3.086.391	3.183.887
Skuldabréf	6.288.408	0	6.288.408	6.288.408
Bundnar bankainnstæður	255.411	0	255.411	255.411
	<u>9.522.423</u>	<u>107.787</u>	<u>9.630.210</u>	<u>9.727.706</u>

6.5 Þrepaskipting gangvirðis

Lífeyrissjóður Rangæringa notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvára og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

SKÝRINGAR

6.5 Þrepaskipting gangvirðis, frh.

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	31.12.2017
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	456.445	2.495.895	170.456	3.122.796
Skuldabréf	5.736.391	1.308.557	188.764	7.233.712
Bundnar bankainnstæður	265.524	0	0	265.524
	6.458.360	3.804.452	359.220	10.622.032
	Samtals			31.12.2016
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	365.134	2.449.639	163.831	2.978.604
Skuldabréf	4.799.289	1.308.959	180.160	6.288.408
Bundnar bankainnstæður	255.411	0	0	255.411
	5.419.834	3.758.598	343.991	9.522.423
Breytingar á eignum í 3. þrep, færðar á gangvirði.				2017
Staða í ársþyrjun				343.991
Keyp特 á árinu				219.613
Selt á árinu og arðgreiðslur				(18.022)
Afborganir				(23.517)
Flutt á milli þrepa				(178.283)
Hrein gangvirðisbreyting				18.291
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla				(2.853)
Staða í lok árs				359.220

7. KRÖFUR

7.1 Aðrar kröfur greinast þannig

Kröfur á launagreiðendur vegna óinnheimtra iðgjalta í árslok 2017 námu 70,4 milljónum kr. samkvæmt efnahagsreikning. Mat þeirra byggist á framkomnum skilagreinum vegna ársins 2017. Í árslok 2016 námu kröfur á launagreiðendur vegna óinnheimtra iðgjalta 61,0 milljónum kr.

Aðrar kröfur greinast þannig

	31.12.2017	31.12.2016
Krafa vegna endurgreiddrar umsýslubóknunar	5.882	5.931
Aðrar viðskiptakröfur	3.938	1.288
	9.820	7.219

8. ÝMSAR EIGNIR

8.1 Varanlegir rekstrarfjármunir

Skrifstofuhöld, tölvubúnaður og afskriftir greinast þannig

	Skrifstofu- áhöld	Tölvu- búnaður	Samtals 2017	Samtals 2016
Heildarverð 1.1.2017.....	1.456	468	1.924	1.924
Heildarverð 31.12.2017.....	1.456	468	1.924	1.924
Afskrifað áður.....	1.229	438	1.667	1.607
Afskrifað á árinu.....	47	0	47	60
Afskrifað samtals.....	1.276	438	1.714	1.667
Bókfært verð í árslok	180	30	210	257

SKÝRINGAR

9. ÖNNUR MÁL

9.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lifeyrissjóðs Rangæinga 19.896 milljónum kr. í árslok 2017 miðað við 3,5% árvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2017 var 19.417 milljónir kr. eða 479 milljónum lægri eða sem nemur -2,4%. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2017	31.12.2016
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	19.416.716	17.018.057
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	17.018.057	15.217.700
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	2.398.659	1.800.357
Skuldbindingar:		
Skuldbindingar í árslok	19.896.250	17.751.945
Skuldbindingar í ársbyrjun	17.751.945	15.499.600
Hækkun skuldbindinga á árinu	2.144.305	2.252.345
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	254.354	(451.988)
Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar	2017	2016
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	9.660.986	8.764.000
Hækkun lífeyrisskuldbindina vegna vaxta og verðbóta	528.465	496.900
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	559.532	514.100
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(275.100)	(260.714)
Hækkun/lækkun vegna nýrra lífslíknatafna	0	175.734
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga	(97.951)	(29.034)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	10.375.932	9.660.986

Af hálfu Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga hafa verið kynntar hugmyndir um að áætlun um lífslíkur fólks í framtíðinni verði grundvöllur við mat á lífeyrisskuldbindingum lífeyrissjóða en ekki lífslíkur út frá reynslu í fortíðinni eins og hefur verið. Breyttar forsendur myndu hækka áfallnar skuldbindingar sjóðsins. Sem mótvægi við hækkun skuldbindinga hafa Landssamtök lífeyrissjóða kynnt hugmyndir um að ellilífeyristökualdur verði hækkaður um 2 mánuði á ári næstu 12 árin og 1 mánuð á ári næstu 12 ár þar á eftir. Þannig yrði ellilífeyristökualdur hækkaður í litlum skrefum um þrjú ár næstu 24 árin. Markmið þessara mótvægiságerða væri fyrst og fremst að draga úr hækkun skuldbindinga vegna hækkandi meðalævi. Talið er eðlilegt að samfara hækkun á meðalævi hækki ellilífeyristökualdur þannig að greiðslutími ellilífeyris verið svipaður að lengd hjá öllum árgögum.

9.2 Örorkubótasamkomulag

Sjóðurinn er aðili að samkomulagi sem íslenski lífeyrissjóðurinn, Eftirlaunasjóður FÍA, Lífeyrissjóður Rangæinga og Lífeyrissjóður Tannlæknafélags Íslands gerðu sín á milli í desember 2006 um skiptingu örorkuáhættu lífeyrissjóða. Skuldbinding sjóðsins vegna þessa er 3,217 þús. kr. í árslok 2017.

	2017
Örorkubótasamkomulag vegna 2017 - Áætlað	5.977
Örorkubótasamkomulag vegna 2016	(4.845)
Örorkubótasamkomulag vegna 2015	(6.403)
Örorkubótasamkomulag vegna 2014	2.054
	<u>(3.217)</u>

SKÝRINGAR

9.3 Eignarhlutur í Framtakssjóði Íslands slhf. (FSÍ)

Eign Lifeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. er færð á kostnaðarverði og er hún metin á 29,6 milljónir kr. í eignasafni sjóðsins. Samkvæmt upplýsingum frá Framtakssjóði Íslands slhf. þá er bókfært virði eignarhluta félagsins um 14,1 milljarðar kr. Jafnframt kemur fram að áætlað gangvirði sömu eignarhluta sé um 16,4 milljarðar kr. Ef tekið er mið af áætluðu gangvirði félagsins má ætla að endurmetin eign Lifeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. nemi rúmlega 95,7 milljónum kr. í árslok 2017.

Í lok árs 2016 var eign Lifeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. metin á 51,5 milljónir kr. í eignasafni sjóðsins. Samkvæmt upplýsingum frá Framtakssjóði Íslands slhf. var bókfært virði eignarhluta félagsins um 13,9 milljarðar kr. Jafnframt kom þá fram að áætlað gangvirði sömu eignarhluta hafi verið um 25,5 milljarðar kr. Ef tekið er mið af áætluðu gangvirði félagsins má ætla að endurmetin eign Lifeyrissjóðs Rangæinga í Framtakssjóði Íslands slhf. hafi numið rúmlega 148,9 milljónum kr. í árslok 2016.

9.4 Suðurlandsvegur 1-3 hf.

Í byrjun árs 2016 á Lifeyrissjóður Rangæinga 11,51% eignarhlut í Suðurlandsvegi 1-3 hf.

Í lok árs 2016 er samþykkt hlutafjáraukning í félaginu Suðurlandsvegi 1-3 hf. Alls er hlutafé aukið um 100.746.687 kr. Hlutur Lifeyrissjóðs Rangæinga í hlutafjáraukningu þessari er 4.571.912 kr. Í árslok 2016 er því eignarhlutur Lifeyrissjóðs Rangæinga í félaginu Suðurlandsvegi 1-3 hf. að nafnvirði 56,3 milljón kr. eða 10,2%.

Á árinu 2017 er samþykkt að auka hlutafé Suðurlandsvegar 1-3 hf. um 30.566.187 kr. Þar af, samkvæmt ákvörðun stjórnar, er hlutur Lifeyrissjóðs Rangæinga 11.699.108 kr. Í árslok 2017 er hlutafé Suðurlandsvegar 1-3 hf. alls að nafnverði 581.061.207 kr. og er eignarhlutur Lifeyrissjóðs Rangæinga í félaginu að nafnvirði 68,0 milljónir kr. eða 11,7%.

9.5 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2017	31.12.2016
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	620.500	240.000
Heildarfjárfestingar	(400.276)	(74.068)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	<u>220.224</u>	<u>165.932</u>

10. ÁHÆTTUPÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

10.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lifeyrissjóðsins er skilgreind, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lifeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lifeyrirsréttinda og starfsemi lifeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lifeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lifeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lifeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins. Ábyrgðaraðili áhættustýringar ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu, sbr. 35. gr. a. í lögum nr. 129/1997 og 3. gr. reglugerðar nr. 590/2017.

Hér verður greint frá helstu áhættupáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

SKÝRINGAR

10.2 Lifeyristryggingaráhætta

Lifeyristryggingaráhætta er hættan á að lifeyrissjóður vanmeti lifeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lifeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lifeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lifeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfellt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa svíðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lifeyristryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lifeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum, sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, með skýrslugjöf.

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2017	31.12.2016
Núvirðisvektir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	-12,10%	-13,48%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-7,85%	-9,53%
Örorkulíkur auknar um 10%	-3,88%	-5,56%
VNV hækkan ársins aukin um 0,5%	-2,46%	-4,21%
GVT lækkar um 10%	-3,12%	-4,60%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-2,41%	-4,13%
Innlend/erlend markaðsskuldbréf lækka um 10%	-6,46%	-8,01%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-2,85%	-4,48%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-3,14%	-4,91%

10.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lifeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2017	31.12.2016
10% hækkan vísitölu neysluverðs	6,29%	5,96%

10.4 Markaðsáhætta

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Fjárhagsleg áhætta er sundurgeind í vaxta- og endurfjármögnumaráhættu, hlutabréfaáhættu, uppgreiðsluáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

a) Vaxta- og endurfjármögnumaráhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar hækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins – en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu – og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2017	31.12.2016
100 pt hækkan verðtryggðra vaxta	-5,29%	-4,93%
200 pt hækkan óverðtryggðra vaxta	-0,25%	-0,25%

SKÝRINGAR

b) Hlutabréfaáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréf eign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir markaðsáhætta með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á markaðsáhætta og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2017	31.12.2016
30% lækkun innlendra hlutabréfa	-3,78%	-3,81%
20% lækkun erlendra hlutabréfa	-1,55%	-1,27%

c) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjaldeyrisáhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarðinn segir til um hversu mikil getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verð meira. Sjóðurinn stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhætta og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2017	31.12.2016
1 mán. fé í húfi m.v. 99,5% öryggisbil	-0,64%	-0,43%

10.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhætta með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefanda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhætta og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefenda	31.12.2017	31.12.2016
Ríki	62,30%	68,60%
Fjármálfyrirtæki	21,10%	17,30%
þar af sérvirrgð skuldabréf	20,00%	13,40%
Sveitarfélög	5,10%	5,60%
Fyrirtæki	11,40%	8,50%

10.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 12 stærstu mótaðila Lifeyrissjóðs Rangæinga í lok árs 2017 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2016. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lifeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lifeyrissjóðslögum.

SKÝRINGAR

10.6 Samþjöppunaráhætta, frh.

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeysjum), fasteignaveðtryggð skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggð skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnum og vátrayggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeysjum), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagerningar.

Útgefandi - 31.12.2017	Hlutfall	Eignaflokkur	Eignaflokkur	Eignaflokkur
		A og B	C og D	E og F
Íbúðaláanasjóður	33,50%	33,50%	0,00%	0,00%
Arion banki hf.	12,46%	9,93%	1,27%	1,25%
State Street Global Advisors France	4,26%	0,00%	4,26%	0,00%
Seðlabanki Íslands	6,64%	6,64%	0,00%	0,00%
Íslandsbanki hf.	6,11%	6,09%	0,01%	0,00%
Kaupþing ehf.	3,95%	3,95%	0,00%	0,00%
Landsbankinn hf.	3,78%	2,69%	0,55%	0,54%
Reitir fasteignafélag hf.	2,53%	0,00%	1,53%	1,00%
Landsvirkjun	2,12%	1,27%	0,85%	0,00%
JP Morgan Investment Management Ltd.	1,38%	0,00%	1,38%	0,00%

Tafla 1 10 stærstu mótaðilar Lifeyrissjóðs Rangæringa í lok árs 2017, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Útgefandi - 31.12.2016	Hlutfall	Eignaflokkur	Eignaflokkur	Eignaflokkur
		A og B	C og D	E og F
Íbúðaláanasjóður	33,89%	33,89%	0,00%	0,00%
Arion banki hf.	12,31%	8,52%	2,80%	0,99%
Seðlabanki Íslands	7,93%	7,93%	0,00%	0,00%
Kaupþing ehf.	5,22%	5,22%	0,00%	0,00%
Íslandsbanki hf.	4,97%	4,92%	0,05%	0,00%
JP Morgan Investment Management Ltd.	2,38%	0,00%	2,38%	0,00%
ÍV sjóðir hf.	2,24%	0,00%	2,24%	0,00%
Landsbankinn hf.	2,89%	1,24%	1,34%	0,32%
Landsvirkjun	2,46%	1,43%	1,03%	0,00%
State Street Global Advisors France	1,35%	0,00%	1,35%	0,00%

Tafla 2 10 stærstu mótaðilar Lifeyrissjóðs Rangæringa í lok árs 2016, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og fjárfestingasjóði.

Skuldabréf, sem Búnaðarbanki Íslands gaf út og Kaupþing ehf. tók yfir, eru með ábyrgð ríkissjóðs og flokkast því undir eignaflokk A. Mótaðilaáhætta tengd Arion banka, þegar horft er í gegnum verðbréfa- og fjárfestingasjóði, er fyrst og fremst í gegnum innlán, sértryggð skuldabréf og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, en þar er um að ræða framtakssjóði sem tengjast Arion banka.

Eignaflokkur	31.12.2017	31.12.2016
Innlán	6,60%	7,02%
Sértryggð skuldabréf	3,33%	1,50%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana, að undanskildum víkjandi skuldabréfum	1,27%	2,80%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1,17%	0,87%
Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0,09%	0,12%
Samtals:	12,46%	12,31%

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhætta Arion banka.

SKÝRINGAR

10.7 Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er hættan á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfaviðskipta, greiðslur vegna reksturs á sjóðnum og flutningar á séreignarsparnaði. Áhættan er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með viðskiptavakt eða regluleg viðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjáráhættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjáráhætту með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2017	31.12.2016
Flokkur 1.....	74,20%	70,80%
Flokkur 2.....	12,00%	14,60%
Flokkur 3.....	13,80%	14,60%

10.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu tapti vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþáttu. Meðal þeirra rekstraráhættupáttu sem litið er til eru eftirfarandi:

- Starfsmannaáhætta:** Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- Hætta á sviksemi:** Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- Orðsporsáhætta:** Hætta á að hnekkir á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- Upplýsingatekníahætta og öryggismál:** Áhætta sem getur falist í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- Lög og reglur:** Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- Áhætta vegna útvistunar:** Áhætta sem felst í útvistunarsamningur, þ.m.t. hagsmunárekstrar sem skapast getur milli sjóðsins og útvistunaraðilans.
- Upplýsingaáhætta:** Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- Verkferlar og framkvæmd:** Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.

KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit	2017	2016	2015	2014	2013
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	(2,41%)	(4,13%)	(1,76%)	(8,23%)	(7,70%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	(7,25%)	(7,97%)	(3,71%)	(8,05%)	(6,18%)
Hrein raunávöxtun					
Hrein raunávöxtun.....	5,71%	0,07%	8,76%	3,29%	2,66%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár *.....	4,05%	3,97%	4,61%	4,71%	3,62%
síðustu 10 ár *.....	2,22%	1,75%	2,41%	2,10%	2,25%
* Ávöxtunartölur hafa ekki verið endurreiknaðar vegna áranna 2003-2012					
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	24,96%	28,66%	28,17%	23,92%	31,09%
Skráð skuldabréf %.....	61,43%	58,75%	57,24%	56,91%	50,58%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	5,08%	3,39%	3,72%	5,52%	3,49%
Óskráð skuldabréf %.....	6,05%	6,55%	7,73%	10,68%	11,44%
Afleiður.....	0,00%	0,00%	0,35%	0,00%	0,00%
Bundnar bankainnstæður.....	2,48%	2,65%	2,79%	2,97%	3,39%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	88,72%	91,66%	93,24%	93,49%	93,58%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	11,28%	8,34%	6,76%	6,51%	6,42%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fjöldi					
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	10.478	10.153	10.221	10.272	10.321
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	999	937	909	897	925
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	676	633	593	545	508
Fjöldi lífeyrisþega	779	735	696	626	585
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	69,99%	75,95%	73,59%	75,56%	74,73%
Örorkulifeyrir.....	25,32%	20,13%	22,37%	20,01%	20,41%
Makalifeyrir.....	2,97%	2,81%	2,96%	3,36%	3,37%
Barnalifeyrir.....	1,71%	1,11%	1,08%	1,07%	1,49%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

KENNITÖLUR

	2017	2016	2015	2014	2013
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	628	534	464	422	357
Lífeyrir alls.....	(280)	(258)	(244)	(220)	(196)
Hreinar fjárfestingartekjur.....	805	242	1.001	394	538
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	(30)	(27)	(27)	(24)	(31)
Aðrar tekjur.....	0	0	8	6	(1)
Hækkun/lækkun á hreinni eign	1.123	490	1.201	578	667
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisþyrði.....	44,6%	48,4%	52,6%	52,1%	54,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum.....	4,7%	5,0%	5,8%	5,8%	8,8%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	7,5%	2,4%	10,6%	4,5%	6,6%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

STARFSEMI

Hlutverk Lifeyrissjóðs Rangæinga er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lifeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lifeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lifeyrisréttinda og starfsemi lifeyrissjóða nr. 129/1997.

Rekstur Lifeyrissjóðs Rangæinga er í höndum Arion banka skv. sértökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann og sinna því starfsmenn hans rekstri og eignastýringu sjóðsins.

UMHVERFI OG SAMFÉLAG

Samfélagsábyrgð skiptir Lifeyrissjóð Rangæinga miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis og samfélagsþáttu og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tilliti til samfélagsþáttu og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda Lifeyrissjóðs Rangæinga þegar kemur að samfélagsábyrgð litur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna ábyrgð í fjárfestingum sínum og leggja áherslu á góða stjórnarhætti. Vinna við mótnu stefnu Lifeyrissjóðs Rangæinga í ábyrgum fjárfestingum og hluthafastefna sjóðsins hófst á árinu 2017. Stefna um ábyrgar fjárfestingar hefur verið samþykkt af stjórn og vinna við hluthafastefnu er á lokastigi. Gögn þessi eru og verða aðgengilega á vef sjóðsins.

MANNAUÐSSTEFNA

Rekstur Lifeyrissjóðs Rangæinga er í höndum Arion banka skv. rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann. Samkvæmt honum sinna starfsmenn Arion rekstri og eignastýringu sjóðsins. Sjóðurinn hefur því enga starfsmenn og því vísað til stefnu og reglna Arion banka, t.d. mannauðs-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, starfs- og siðareglna fyrir starfsfólk, reglur bankans um gjafir og skemmtanir svo og reglur um verðbréfaviðskipti starfsmanna.

MANNRÉTTINDI OG SPILLING

Lifeyrissjóður Rangæinga fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn styður við félagafrelsi og viðurkennir rétt starfsmanna til kjarasamninga. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrelsис, réttindi á vinnumarkaði og bjóði upp á góðan og öruggan aðbúnað á vinnustað.

FJÁRFESTINGARSTEFNA LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA 2018 - ÚTDRÁTTUR

FORSENDUR FJÁRFESTINGARSTEFNU

Hlutverk Lifeyrissjóðs Rangæinga er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lifeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávoxtun lifeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lifeyrisgreiðslur þeirra að lokinni starfsævi. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lifeyrisréttinda og starfsemi lifeyrissjóða nr. 129/1997.

Fjárfestingarstefnan er sett til lengri tíma en endurskoðuð að minnsta kosti árlega. Lifeyrissjóðir skulu senda upplýsingar um fjárfestingarstefnu sína fyrir komandi ár til Fjármálaeftirlitsins eigi síðar en 1. desember ár hvert. Fjárfestingarstefnan er birt á heimsíðu sjóðsins.

Eignir Lifeyrissjóðs Rangæinga skulu ávaxtaðar í samræmi við lög, einkum VII. kafla laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lifeyrisréttinda og starfsemi lifeyrissjóða, 8. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt nánari reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Lifeyrissjóður Rangæinga rekur einvörðungu samtryggingadeild, en séreignardeild var sameinuð Lifeyrisauka Arion banka hf. um áramótin 2005–2006.

FJÁRFESTINGARSTEFNA LÍFEYRISSJÓÐS RANGÆINGA

Skipting verðbréfaeignar Lifeyrissjóðs Rangæinga skal í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í töflu 1. Um nánari skiptingu hlutabréfa og annarra verðbréfa má sjá í töflum 2 og 3.

Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er, þó að teknu tilliti til hagsmuna sjóðsins.

FLOKKAR VERÐBRÉFA		STEFNA	VIKMÖRK
A	a. Ríkisvíxlar, ríkisskuldbréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	44%	30-100%
	b. Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-10%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	3%	0-10%
	b. Innlán	6%	0-15%
	c. Sértryggð skuldabréf	10%	0-20%
NDI	a. Skuldarbréf og víxlar lánastofnana og vátr. félaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	3%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	0%	0-80%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánast. og vátr.félaga	7%	0-15%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1%	0-15%
E	a. Hlutabréf félaga	20%	0-35%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-60%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
Samtals:		100%	

Tafla 1. Flokkar verðbréfa.

EIGNAFLOKKAR	STEFNA	VIKMÖRK
Skráð innlend hlutabréf	8%	0-15%
Óskráð innlend hlutabréf	7%	0-15%
Erlend hlutabréf	10%	0-20%

Tafla 2. Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga.

EIGNAFLOKKAR	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Skuldabréf og víxlar lánastofnana og vátryggingarfélaga	6%	0-30%
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og vátryggingarfélaga	3%	0-15%
Innlán og skuldabréf í erlendum gjaldmiðli (þ.m.t peningamarkaðs- og skuldabréfasj.)	2%	0-20%
Erlendar eignir	1%	0-15%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Lifeyrissjóður Rangæinga leggur ríka áherslu á góða stjórnarhætti í starfsemi sjóðsins en með góðum stjórnarháttum er stuðlað að góðum og vönduðum vinnubrögum og tryggt að ákvarðanir séu teknar á faglegum grundvelli. Við mótn stjórnarhátta hafa stjórnendur og stjórn sjóðsins litið til og haft til hliðsýnar viðurkennd sjónarmið og leiðbeiningar um góða stjórnarhætti fyrirtækja, eftir því sem við getur átt.

Lifeyrissjóður Rangæinga er með starfsleyfi frá Fjármálaráðuneytinu og starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lifeyrissjóðina og starfsemi lifeyrissjóða og samþykkta sjóðsins. Auk framangreindra laga sem mynda rammann um alla starfsemi lifeyrissjóðsins gilda fjölmörg önnur lög, reglugerðir, reglur og önnur stjórnvaldsfyrirmæli um starfsemi lifeyrissjóðsins. Lög, reglugerðir, reglur og leiðbeinandi tilmæli sem varða starfsemi lifeyrissjóðsins er hægt að nálgast á heimasiðu Fjármálaeftirlitsins, www.fme.is. Hlutverk sjóðsins er að taka við iðgjöldum sjóðfélaga, ávaxta fjármuni sjóðsins með sem bestum hætti með hliðsýn af fjárfestingarstefnu hans og að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeymi. Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með starfsemi sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Í samþykktum sjóðsins kemur fram að ársfundur sjóðsins hafi æðsta vald í málefnum sjóðsins nema annað komi fram í samþykktum sjóðsins. Stjórn sjóðsins fer með yfirstjórn hans og stjórn skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Stjórn mótar þannig fjárfestingarstefnu í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lifeyrissjóða og vörlslaðila séreignarsparnaðar.

Allir sjóðfélagar eiga rétt til fundarsetu á ársfundi með málfrælsi og tillögurétt. Innan lifeyrissjóðsins starfar fulltrúaráð að jöfnu skipað fulltrúum samtaka launamanna og atvinnurekenda sem að sjóðnum standa. Aðildarsamtök sjóðsins tilnefna fulltrúa sína í fulltrúaráð lifeyrissjóðsins og fara með atkvæði á ársfundi og öðrum fulltrúafundum sjóðsins í umboði aðildarsamtakanna og í samræmi við ákvæði samþykkta lifeyrissjóðsins. Samþykktir sjóðsins auk annarra upplýsinga er varða skipulag hans eru aðgengilegar á heimasiðu sjóðsins, www.lifrang.is.

Arion banki annast daglegan rekstur sjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins og bankinn gera þar að lútandi. Stjórn hefur sett sér starfsreglur. Í reglunum kemur fram að rekstraraðili sjóðsins tilnefni einn af starfsmönnum sínum til að hafa með höndum starf framkvæmdastjóra sjóðsins. Tilnefning framkvæmdastjóra er háð samþykki stjórnar sjóðsins og skal stjórn setja honum starfsreglur. Í starfsreglum framkvæmdarstjóra koma fram reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindávinning og ráðstöfun eigna sjóðsins. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Þrótur Sigurðsson.

Stjórn sjóðsins hefur skilgreint skipulag innra eftirlits þar sem meginatriði innra eftirlits sjóðsins koma fram, sbr. 8. tl. 29. gr. laga nr. 129/1997. Innri endurskoðandi sjóðsins er Arion banki hf. og ytri endurskoðandi er Deloitte ehf.

Stjórn hefur sett sjóðnum áhættustefnu og áhættustýringarstefnu í samræmi við lagafyrirmæli, reglugerðir og stefnumótun sjóðsins. Stefnurnar byggja á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í því að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, meta, vakta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Markmið með áhættustefnu og áhættustýringarstefnu er að auka öryggi í rekstri sjóðsins, að stefnurnar og framkvæmd þeirra sé virkur þáttur í starfsemanni og við töku ákvarðana. Áhættustjóri sjóðsins ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu. Áhættustjóri starfar innan Áhættustýringar Arion banka hf. en er að öðru leyti óháður öðrum starfseinum er þjónusta sjóðinn. Áhættustjóri sjóðsins hefur milliliðalausan aðgang að stjórn og öfugt. Áhættustjóri tekur saman og gefur út áhættuskýrslur fyrir sjóðinn sem lagðar eru fyrir stjórn ársfjórðungslega. Markmiðið með skýrslunum er að stjórn og þeir sem starfa við rekstur og eignastýringu sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu sjóðsins og gefist þannig betri kostur að því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð að eigið áhættumat sjóðsins sé framkvæmt. Eigið áhættumat skal framkvæmt árlega og skulu áhættustjóri og framkvæmdastjóri leggja fram tillögu um áhersluatriði hverju sinni. Eigið áhættumat sjóðsins speglast inn í áhættuskýrslur, áhættu- og áhættustýringarstefnu auk fjárfestingastefnu.

Stjórn sjóðsins samanstendur af fjórum stjórnarmönnum auk varamanna. Tveir stjórnarmenn og varamaður þeirra eru skipaðir af Samtökum atvinnulífsins. Tveir stjórnarmenn og varamaður eru kosnir af launþegum á ársfundi sjóðsins. Kjörtímabil stjórnarmanna er tvö ár og skal árlega kjósa helming stjórnarmanna og varamenn þeirra. Aðalmenn í stjórn sjóðsins eru Eyðis Þ. Indriðadóttir, Guðrún Elín Pálsdóttir, Heimir Hafsteinsson og Óskar Pálsson. Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum sem stjórn hefur sett sér og er að auki bundið í lögum. Stjórn hefur skipað endurskoðunarnefnd og eru nefndarmenn Óskar Pálsson, formaður, Guðmundur Einarsson og Árni Þorgilsson. Stjórn hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð.

ÚTREIKNINGUR KENNITALNA

2017

Tryggingadeild

Fjárfestingartekjur nettó (þ.e. fjárfestingartekjur - fjárfestingargjöld)	F	804.941
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (þ.e. rekstrarkostnaður)	K	29.567
Hrein eign til greiðslu lífeyris í ársbyrjun	A	10.111.389
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	B	11.234.673

$$i = 2(F-K)/(A+B-(F-K))$$

i = nafnávöxtun =	7,54%
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2017	438,4
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2018	446,0
j = breyting á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar =	1,7%

$$r = ((1+i)/(1+j))-1$$

r = hrein raunávöxtun =	5,71%	
Hrein raunávöxtun	2016	0,07%
Hrein raunávöxtun	2015	8,76%
Hrein raunávöxtun	2014	3,29%
Hrein raunávöxtun	2013	2,66%
Hrein raunávöxtun	2012	5,30%
Hrein raunávöxtun	2011	3,20%
Hrein raunávöxtun	2010	9,30%
Hrein raunávöxtun	2009	-2,00%
Hrein raunávöxtun	2008	-12,25%
Hrein raunávöxtun	2007	1,00%
Hrein raunávöxtun	2006	6,80%
Hrein raunávöxtun	2005	5,50%
Hrein raunávöxtun	2004	4,80%
Hrein raunávöxtun	2003	6,70%
Hrein raunávöxtun	2002	3,80%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2017	4,05%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2016	3,97%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2015	4,62%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2014	4,72%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2013	3,63%
Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2012	0,42%
Tíu ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar	2017	2,22%